

T.B.M.M.
İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 10.5.2024
Sayı: 278

10/1259

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ

Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünya genelinde intihar oranları azalırken ne yazık ki ülkemizde yükselmektedir. Buna paralel olarak hekim intiharlarının oranı da artmaktadır. 2019 yılı verilere göre hekimlerin intihar hızının toplumun geneline göre yüksek olduğu da görülmektedir. TÜİK verilerine göre 2019 yılında Türkiye genelinde intihar hızı yüz binde 4,12 iken hekimlerde bu oran 4,97 olarak hesaplanmıştır. 2006 yılında hekim intihar sayısı 4 iken 2021 yılına kadar ivmeli bir şekilde artış olduğu ve intihar sayısının 15'e kadar yükseldiği görülmektedir. Bilimsel çalışmalarda bu artışın sağlık sisteminde dönüşüm olduğuna değinilmiştir. Hekim intiharlarının sağlık çalışanlarına şiddet oranlarıyla paralel bir artış gösterdiği görülmektedir.

Bilimsel çalışmalara göre hekim intiharlarının nedenleri; zor eğitim dönemi, yüksek risk altında sürekli çalışma, mesai saatlerinin uzun olması, iş hiyerarşisinin sert uygulanması, yüksek stresli iş yükü, fiziksel yorgunluk, tükenmişlik sendromu ayrıca bunların yanı sıra hekimlere karşı şiddet olaylarının artması olarak kabul edilmektedir. Hekimlerin intiharlarını önleyici tedbirlere ihtiyaç vardır. Hekimler için tükenmişlik sendromuna yol açan tüm faktörlerin tespit edilmesi, ortadan kaldırılması, daha iyi çalışma koşullarına kolay erişim sağlanması, sosyal ve ruh sağlığı desteği ile intihar riski azaltılabilecektir.

Hekimlerin mesleki sorunlarının tespit edilerek çözüme kavuşturulması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve hekim intiharlarının nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ

Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemiz kişi başına düşen doktor sayısında OECD ülkelerinin hepsinden geride kalmıştır. Yunanistan'da bin kişiye düşen doktor sayısı 6,3, Portekiz'de 5,6, Norveç'te 5,2 ve Almanya'da 4,5 iken Türkiye'de yalnızca 2,2'dir. Hal böyleyken doktorlarımızın çalışma koşulları ve onlara karşı olan siyasi tutum ateşi körüklemekten başka bir anlam ifade etmemektedir. Hekim göçleri kamuoyunu meşgul ederken Cumhurbaşkanı ne yazık ki buna "giderlerse gitsinler" şeklinde tepki göstermiştir.

Türk hekimlerinin sorunları ortada dururken iktidar yabancı doktorlar istihdam etmekten geri durmamaktadır. Sağlık Bakanlığı'nın e-reçetem sistemi Arapça ve Rusça dahil olmak üzere 5 farklı yabancı dilde hizmete entegre edilmiştir. Ayrıca bu doktorların mesleki ve dil yeterliliğine de tabi tutulmadığı ifade edilmektedir.

Anlaşılmaktadır ki iktidarın uygulamaları ile Türk hekimleri ne yazık ki sistematik biçimde değersizleştirilmeye ve itibarsızlaştırılmaya çalışılmaktadır. İktidar tarafından Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Beni Türk hekimlerine emanet ediniz." anlayışından hızla uzaklaşıldığı görülmektedir.

Tarafımıza iletilen ve basında yer alan haberlere göre son yıllarda Türkiye'de hekim intihar oranlarında ciddi bir artış gözlemlenmiştir. Bilimsel çalışmalara göre hekim intiharlarının nedenleri; zor eğitim dönemi, yüksek risk altında sürekli çalışma, mesai saatlerinin uzun olması, iş hiyerarşisinin sert uygulanması, yüksek stresli iş yükü, fiziksel yorgunluk, tükenmişlik sendromu ayrıca bunların yanı sıra hekimlere karşı şiddet olaylarının artması olarak kabul edilmektedir.

Bilimsel araştırmalarda 2006 2021 yıllara arasında 138 doktor intiharı vakasının gerçekleştiği görülmüştür. En yüksek intihar vakasının görüldüğü kesimin %39,9 ile uzman doktorlar olduğu görülmektedir. İntihar nedenlerinin %26,5'inin ailevi nedenler, %22,1'inin ise mesleki ve akademik endenler olduğu tespit edilmiştir. İntihar eden hekimlerin %74,6'sı ise kamuda çalışmaktadır.

Dünya genelinde intihar oranları azalırken ne yazık ki ülkemizde yükselmektedir. Buna paralel olarak hekim intiharlarının oranı da artmaktadır. 2019 yılı verilere göre hekimlerin intihar hızının toplumun geneline göre yüksek olduğu da görülmektedir. TÜİK verilerine göre 2019 yılında Türkiye genelinde intihar hızı yüzbinde 4,12 iken hekimlerde bu oran 4,97 olarak hesaplanmıştır. 2006 yılında hekim intihar sayısı 4 iken 2021 yılına kadar ivmeli bir şekilde artış olduğu ve intihar sayısının 15'e kadar yükseldiği görülmektedir. Bilimsel çalışmalarda bu artışın sağlık sisteminde dönüşüm olduğuna değinilmiştir. Hekim intiharlarının sağlık çalışanlarına şiddet oranlarıyla paralel bir artış gösterdiği görülmektedir.

Hekimlerin intiharlarını önleyici tedbirlere ihtiyaç vardır. Hekimler için tükenmişlik sendromuna yol açan tüm faktörlerin (mobbing, şiddet vb.) ortadan kaldırılması, daha iyi çalışma koşullarına kolay erişim sağlanması, sosyal ve ruh sağlığı desteği ile intihar riski azaltılabilecektir.

Hekimlerin mesleki sorunlarının tespit edilerek çözüme kavuşturulması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve hekim intiharlarının nedenlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.